

Lars Egeblad.

Arbejdsrapport ift Mc-Donald aktionsdagen d. 1. August 1984.

Det er vedtaget at der den 1. August skal gennemføres en landsdækkende aktionsdag overfor den multinationale burger-kæde: Mc-Donald. Grunden er at MC-Donald stadig ikke vil indgå overenskomst med Hotel og Restaurationspersonalets Forbund (HRF), og at de har dårlige arbejdsforhold, bl.a. ved vi at der ikke er faste arbejdstider, de afhænger af hvormange kunder der er i boksen. Derudover er det tvivlsomt om MC-Donald yder de rigtige tillæg. (for overarbejde, søndagsarb. mm.) MC-Donald er en hård nød at knække. Det er ikke en lille pølsevogn, som bare skal tjene til dagen og vejen, -nej det er som sagt en stor multinational-koncern med mere end 7000 restauranter verden over. Og de har deres egne regler og love, som den Danske fagbevægelse skam ikke skal prøve at lave om på. Det skal nu nok lykkes os alligevel, men i første omgang har vi besluttet at der skal gøres en del opmærksom på de forhold MC-Donald byder de Danske arbejdere. Derfor er den 1. August landsdækkende aktionsdag - den dag skal vi have sat gang i alt og alle, så vi kan fortælle lidt om MC-Donald og de 250 millioner, som de kan bruge til reklame til OL-84 i Los Angeles, men altså ikke på at give deres ansatte ordentlige arbejdsforhold.

Aktiviteter der skal gennemføres.

Tirsdag d. 31. Juli starter opvarmningen og opreklameringen. Overalt hvor der er MC-Donald skilte og reklamer skal disse pyntes med følgende sorte bogstaver: BOYKOT

I nærheden af de 3 MC-Donalds skal der pyntes med plakater. Vi har to slags. De skal op overalt, så ingen er i tvivl: BOYKOT McDONALD.

Onsdag d. 1. August Selve aktionsdagen starter med S-togs reklamering. Vi har ikke de store penge, så vi klarer den selv. Bevæbnet med limstift og "plakater" overreklamerer vi samtlige S-togslinier i det storkbh.'ske område. Endelig mødes vi så til gøgl og gang i den boykot foran alle tre McDonalds. Der skal være mange - rigtig mange med til disse boykotaktioner.

Det hele skal selvfølgelig i alle aviser fra syd-vestsjællandstidende til TV-Avisen. Og der skal have været knald på ligesom i de tre andre McDonaldbyer Århus, Aalborg og Odense.

MC-Donald-aktionsdag.

Men der er en hel del praktiske ting der skal ordnes.....

Boykotmaling:

- Findes frem til hvor det er der skal males
- Laves skabeloner (Allan fra MLK)
- Købes det nødvendige (Spray, Karton mv.)
- Laves arbejds hold

Plakatopsætning:

- Laves plakatopsætningsruter.
- Købes klister
- Sørges for spande og koste
- Laves arbejds hold.
- Rulles plakater

Tog-aktionerne:

- Laves plakat (A4 med tekst ca.sådan : "Hvem bruger 250 millioner \$ på OL i LA??
Hvem vil ikke skrive OK, så unges arbejdsforhold følger danske regler - ikke amerikanske.
MC-Donald Kom til boykot idag osv
- Købes limstifter
- Organiseres ruter
- Laves arbejds hold.

Boykotaktionerne om eftermiddagen foran de tre MC-Donalds 16.30-20.00

- Løbesedler (laves af LLO)
- Mærkatsalg
- Skaffes musik og talere (megafoner)
- Underbetalingsfoldere
- LLO-Blad om underbetaling
- Skaffes aktivister der skal min. være 25 hvert sted
Der skal dels kontaktes alle LF og Ungarbejderfore.
Og dels kontaktes de pol. ungdomsorg.(Aktivister)
- Anmelde demonstrationerne til politiet.
- Snakkes med HRF kbh. om at stille aktivister+opbakn.
og evt. få dem til at kontakte andre fagf.
- Få fat i andre fagf. og fagf.faner.
- Laves plancher.

McDonald-koncernen.

Her en beskrivelse af McDonald dels på baggrund af deres regnskaber og dels på baggrund af de samtaler vi har haft med de ansatte.

Koncernens hovedsæde er følgende:

McDonalds Corperation, McDonalds Plaza, Hindsdale, Illinois 60 5 21.

Det har ikke været muligt at skaffe oplysninger om moderselskabets overskud og lign. Men der ingen fare for at de mangler penge bl.a. har de skudt mere end 40 mill kr ind i de kommende olympiske lege i Los Angeles.

Opbygning:

Koncernen er opbygget sådan, at moderselskabet har oprettet et anparts-selskab i Danmark, ved navn McDonalds Restaurants (Denmark) Aps.

Dette selskab opkøber ejendomme med egnede lokaler til McDonald forretninger, hvorefter de finansierer hele inretningen af forretningen, ligesom de ejer maskinparken i forretningerne. Herefter forpagtes forretningerne ud til forskellige privatpersoner, som herefter står for hele driften (dvs. vareindkøbene, ansættelse og aflønning af personale osv.)

Forpagterne (Finn Birkegård i Vesterbrogade og Michael Thorell i Nørrevoldgade) skal herefter dels betale licensafgift til McDonald, for at bruge deres navn, deres opskrifter på hamburgers osv., samt deres specielle personale-systemer som vi vil komme ind på lidt senere. Derudover skal de betale en forpagtningsafgift for brug af lokaler, maskiner osv (denne er formodentlig en procentdel af omsætningen)

Det kan derfor slås fast. At McDonald er ikke privat-ejet, således som de to forpagtere påstår. Alt er ejet af McDonald, og de to forpagterere følger hele kædens specielle personale-system.

Forretningerne:

McDonalds har idag 4 restauranter i Danmark, men de arbejder meget hårdt for at få flere. De 4 restauranter er kommet inden for de sidste 3 år, og de er kommet i nævnte rækkefølge:

Vesterbrogade 2 D, Ålborg, Odense og Nørrevoldgade.

Og i øjeblikket arbejder de med planer om forretninger følgende steder: Helsingør og Amagertorv.

Ifølge regnskaberne er der blevet betalt følgende:

(Regnskaberne går kun til 31/12-81, hvorfor der ikke er foretaget indbetalinger for alle forretningerne endnu)

licensafgift (1/6-80 - 31/5-81) Vesterbrogade Ålborg
(herefter figurerer den ikke mere 137.081 kr
på regnskaberne).

forpagtningsafgift:

1/6-80 - 31/5-81	218.500 kr	55.000 kr
1/6-81 - 31/12-81	928.195 kr	178.000 kr

Til sammenligning har hele indretningen af restauranten i Vesterbrogade kostet ca. 5 mill kr, mens den i Nørrevoldgade skulle have kostet ca. 2 mill. kr.

Anpartselskabet:

Ovennævnte penge indbetales til anpartselskabet i Danmark, som bruger dem til nye ejendoms køb og restauranter. Dette vil altid give underskud de første 20 år, p.g.a. meget store afskrivninger på ejendomme.

Selskabet har således oparbejdet et underskud på ca. 11 mill. kr på mindre end 3 år. *3 Kultureksist.*

Men samtidig skal det nævnes at selskabet har værdier (aktiver) for ca 41 mill kr, som altså også er oparbejdet på ca. 3 år. Disse værdier består naturligvis i de allerede nævnte ejendomme, McDonald restauranter, samt ejendommen Frederiksborggade 22.

Anpartsselskabets direktion (og ledelse) består af: Svend Oppenheim, som er landsretssagfører og har en ejendomsadministration på Rådhuspladsen 59, tlf 14 35 37, samt en vesttysker ved navn J.P. Duval (han er først indtrådt i ledelsen pr. 1/6-81)

Selskabets bestyrelse er ligeledes: Svend Oppenheim og J.P. Duval, samt Lise-lotte Oppenheim (som er Svends kone).

I selskabet er der kun 2 ansatte som er 2 viceværter der står for ejendommene.

Så selskabet består udelukkende i ejendomsadministration og opbygning af nye restauranter, og det ordnes tilsyneladende altsammen fra Svend Oppenhejms ejendoms-administration.

Således er Svend Oppenheim McDonalds stråmand i Danmark, som varetager alle deres interesser i Danmark.

Personalepolitikken:

Vi vil nu beskæftige os med den specielle personale-politik, som McDonald har bragt med sig overalt, hvor den har slået sig ned.

McDonald startede i USA med den første restaurant i 1955, og idag er det det største bøf-imperium i verden med mere end 7.000 restauranter i hele verden.

McDonald har således en gennem organiseret personalepolitik, der bygger på mere end 27 års erfaringer fra hele verden, og den indeholder alle de psykologiske fif, som man kan snøre de ansatte med.

Det er et personale-system der følger med når man forpagter en forretning og man betaler også for det, gennem licens betalingen. *Fornodvendigt.*

Et grundlæggende elementer der går igen alle vegne er, at de ansatte skal føle sig mere trygge ved arbejdsgiveren end ved fagforeningerne, således at restauranten helt kan køre sit eget løb.

Således gør man meget ud af at de ansatte mere skal føle McDonald, som en klub end en egentlig arbejdsplads. Der gennemføres en lang række personale-aktiviteter udenfor arbejdstiden, såsom fester, cykelløb, skovture m.m. Og arbejdsgiveren som en meget åben mand, der ophænger alle skrivelser af interesse for personalet (f.eks. brevene fra os) på opslagstavlen, ligesom der bliver indkaldt til personalemøder en gang hver måned, hvor alle problemer kan diskuteres. Alt i alt fremstilles arbejdsgiveren, som en arbejdsgiver af en ny type, som går mere op i de ansattes velfærd end sit eget overskud.

Samtidig fremstilles fagforeningerne, som et hindrende fremmedelement, som ikke vil kunne hjælpe dem snarere tværtimod, fordi deres arbejdsgiver er så god.

Dette har bl.a. ført til at de ansatte i Vesterbrogade og Nørrevoldgade har underskrevet en udtalelse mod blokaden. Dog skal det nævnes at det begge steder var manegerne (arbejdslederne) der tog initiativet, og et af de vægtigste argumenter, var argumentet om at ved overenskomst blev de tvunget ind i en fagforening med dyrt kontigent.

Overenskomsten:

Ser man på de ansattes arbejdsforhold i.f.t. den gældende overenskomst, er der en ting der straks springer i øjnene.

Det er deres arbejdstidssystem.

Arbejdsgiveren kalder systemet "frit valg af arbejdstimer". Og det går ud på at de ansatte som udgangspunkt har nogle vagter, hvor de stort selv kan vælge sit antal arbejdstimer. Men samtidig får de at vide at den reelle

arbejdstid er meget fleksibel. På den måde at manegerne kan regulere arbejdsstyrken efter omsætningen, hvis omsætningen falder spørger manegerne de ansatte om der er nogle der gerne vil hjem (naturligvis uden løn), og omvendt hvis man skal bruge flere. Efter sigende skal dette foregå helt frivilligt, således at alle frit kan nægte, uden at det får konsekvenser. Men der er klart at et sådant system der udelukkende bygger på tillid til arbejdsgiveren er uhyre nemt at udnytte for ham hvis der ikke er overenskomst.

Systemmet kan udelukkende lade sig praktisere fordi størstedelen af de ansatte er deltidsansatte (I Vesterbrogade: 50 af 65), som ikke skal leve af sin indtægt.

Den endelige arbejdstid bliver registreret på stempelkort.

Løn:

Det er mindstelønnen, og med tillægene følges også lige overenskomstens mindstekrav. Bortset fra de ansatte under 18 år som får 1,50 kr mere end overenskomsten.

Jævnf. ovenstående gives aldrig overarbejdstillæg, fordi det jo er en frivillig sag om man vil have overarbejde.

over 15 timer sam deltid 20

Alle de ansatte får 100 % løn i sygedagpenge.

vagtplan 15 timer 40 timer

Opsigelsesreglerne:

Disse er også ringere end overenskomsten. De første 12 uger betragtes som prøvetid, og her er opsigelsesvarslet kun 1 uge, og derefter bliver det 2 uger.

Mens overenskomsten kræver 2 uger de første 3 mdr. og derefter fra 14 dg til 6 måneder.

Bonus:

udover lønnen har de en bonus, hvorefter hver enkelt ansat bliver bedømt en gang hvert kvartal efter en skala (god, dårlig osv). Bonusen svinger mellem 0 og 3 kr. pr time.

Kost:

De ansatte har ret til restaurantens egne produkter efter følgende skema: Efter 4 timer for 27 kr, efter 6 timer for 47 kr, efter 8 timer for 67 kr

jeu. ok 5 god Altidig vært

Vagtplanen:

Vagtplanen hænges op med 1 uges varsel, mens overenskomsten kræver 2 uger